

TAPOLCZAI LAPOK

EZEELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADO ES TULAJDONOS: LÓWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona.

A boritaladó.

A magyar borgazdaságnak egy régi, súlyos sérelme vár orvoslásra és ez a boritaladó kérdésének rendezése, illetőleg annak az adónak lényeges leszállítása, sőt mielőbb való teljes törlése.

Semilyen mezőgazdasági termény nem fizet adót, csak a bor és sehol a világon nincs oly magas boradó, mint a par excellence bortermelő Magyarországon. Még az abszolutizmus korszaka róttá ki ránk ezt a nehéz sarcot, amelyről egyik jeles közgazdánk azt mondotta: Ha a kormány erőnek erejével tönkre akarna tenni egy virágzó mezőgazdasági ágat, mint amilyen a szőlőművelés, arra jobb eszközt nem találhatott volna a boritaladónál.

Ez igaz. Nemesak horribilis nagy a boritaladó, úgy, hogy lényegesen megrágitja a bor árát (pl. 1908. évben, e nagy termésű évben az ország több helyén kisebb volt a bor ára, mint amilyen az utána járó adó; ilyen lehetetlen helyzetek is fordultak már elő, aminek természetes következménye a borfogyasztás csökkenése és egyéb italok — mint például a feltétlenül kárhóztatandó, mert testet-lelket romboló, pálinka — térhódítása, hanem nagy mértékben igazságtalan is a boritaladó, nem csak azért, mert egy olyan mezőgazdasági terményt sújt, amely-

nalunk sohasem volt igazán csak luxuscikk, hanem azért is, mert nem egyformán van kiszabva az ország egyes községeire, hanem Budapesten, az ország fővárosában (és Pozsonyban) a legnagyobb, tehát épen ott, ahol az intelligencia nagy számánál fogva (az óriási tisztviselő-sereg, katonaság stb. révén) a legkiterjedtebb fogyasztását lehetne biztosítani; végül azért is igazságtalan, mert az egyes bornemekre egyforma magasságban van kiszabva, a rengeteg költséggel természetelt és nagyon nehezen értékesíthető tokajibor és egyéb fajboraink ugyanazt az adótételt fizetik, mint az olesón termelhető és mint tömegáru, könnyen értékesíthető homoki vinkó.

De a boritaladó behajtási módja is — minthogy az a többi fogyasztási adókhöz hasonlóan bérbevehető és bérbe is van adva — nemesak hogy nem igazságos, hanem sok helyütt erőszakos is, sőt a középkori hadi sarc behajtására emlékeztető.

Ennek a roppant súlyos és igazságtalan tehernek legalábbis megkönnyítését most már teljes erélyvel követelniök kell a gazdáknak. És nem szabad addig nyugodniok, amíg teljesen el nem tüntetik az abszolutisztikus korszaknak ezt a szomorú, — persze Ausztriából származó — maradványát.

Követelniök kell, nemesak azért, mert magában véve is igazságtalan, hanem különösen azért, mert a ma-

gyar szőlőgazdaság jobb boldogulásának egyik legnagyobb akadály.

Ezt sohasem éreztük oly erősen, mint most, amikor az ország termése jó években már a filokszeria előtti idő átlagának kétszeresére emelkedett és ennek dacára az újabb telepítések, különösen a homokon, nagy arányokban haladnak; amikor borkereskedelmünk, amely sohasem volt szervezett és a termelés érdekében is dolgozó, rohamosan hanyatlak és kevésbé tökéletes elemek kezébe megy át, aminek természetes következménye a borértékesítési viszonyok, mizerabilis volta; amikor a borfogyasztás a bor magas ára és a bor iránt hiányzó bizalom folytán még egyre csökken; végül, amikor vámkülföldi kivitelünk szinte teljesen megszűnt

Tehát úgy nemzetgazdasági, mint szociális tekintetben égető szükség, hogy a boradó leszállításék, hogy fél millió szőlőgazdának, egy millió munkásak és még 1 millió más embernek (kereskedőnek, vendéglősnek, ügynöknek) kiket a szőlő állandóan egész éven át foglalkoztat, és akiknek kenyeret nyújt, jobban boldoguljanak sé az egészségre nem ártalmas bor a valóságos méregként ható pálinkát a közfogyasztásból kiszoríthassa.

Azonban a finnekormányunk csak pénzügyi szempontból mérlegeli ezt a kérdést. Azt tartja még ma is, hogy a 18—20 millió adóbevétel amelyet a bor biztosít, nem nélkülözheti és

T A R C A.

Tapolca emlékeiből.

(Történet az abszolutizmus korából.)

Abból a korból beszélék el egy történetet, a mikor nem volt szabad a magyarnak az ősei által szerzett hazát Magyarországnak neveznie, mikor a magyart idegennek tekintették a saját honában, amikor az igazságot egész nyíltan üldözték a nemzet ellenségei, midőn a hazaárulást erénynek, az önfeláldozást bűnnek tekintették, szóval: az 1848 at követő gyászos időből, az elnyomatás korából.

Hej, be szomorú korszak ez!

Mintha látnám a zsarnokság rabszolgáit, kik minden jog és igazság ellenére szinte állati módon garázdálkodtak elnyomott őseink között. Bátran teheték. Olyan volt a magyar nemzet, mint a pásztor nélkül marad juhnyáj. Akkorá vérengzést tehetek benne a farkasoknál is rosszabb zsarnokok, amelyekorát akartak. Tettek is. Százakra, ezrekre ment az elítéltek száma. Majdnem minden faluból, városból kivette áldozatát a zsarnokság. Majdnem minden községnek megvolt a maga vértanyája.

Szegény, szegény Vargha Dani! Te is egyik áldozat voltál. Gyászos, engesztelő áldozat. Terád is azt fogták bűnül, amiért másoktól magasfoku elismerést, kitüntetést

remélhettél volna. Igaz, a látszat ellened szólt. De hát mit is törődtek a te itélőid a valósággal? Nekik a látszat is elegendő volt arra, hogy kimondhassák fejed fölött borzasztó ítéletüket.

* * *

Nagy tolongás volt Tapolca főterén. Mindenki a városháza felé sietett. Mindenki látni akarta megegyezést azt az elítélte, aki már három napja a siralomházban ült. Magas, derék termetű kopottas, itt-ott rongyos honvédségi egyenruha födte. Egészen nyugodnak látszott. Nem sirt, nem kesergett. Csöndesen tűrte a nehéz sorsot. Mintha nem is az ő halálára készültek volna. Csak midőn a mellette siránkozó fiatal asszonyra és a két kis gyermekre esett tekintete, akkor sóhajtott egy-egy mélyet, fájdalmasat.

A nézők szíve megesett rajtuk. Kinek az asszony siránkozásán, kinek a férfiú szótalan fájdalmán.

— Szegény ember — szólt az egyik — be kár érte . . . még egészen fiatal . . .

— Hát az a szerencsétlen asszony, meg azok az apró gyermekek, — mondta a másik — azokat verte meg csak a jó Isten . . .

De eljött az indulás ideje. Az elítélte ki-vezették, azután felültették egy szekérré, még pedig arccal hátra felé fordítva, hogy ne láthassa, merre és mikor érnek oda a vesztő helyre. Az elítélte szemben, a szekér hátuljában foglalt helyet a lelkiatya aki

végasztalni igyekezett, az Isten igazságáról és a tulvilági élet boldogságáról beszélvén neki. Eközben a szekér négy csendőr fődözete alatt lassan megindult.

Kongtak a harangok nagy szomoruan mindaddig, míg a Nagymező azon részéhez nem értek, melyet a tapolczai nép mai napiglan Akasztó dombnak nevez. Ott volt felállítva az akasztófa. Megérkeztek. Az akasztófaival szemben foglaltak állást a bírák és a többi hivatalos emberek. Az elítelt családjával és a csendőrökkel az akasztófa előtt, a nép pedig nagy karéjban a mezőn helyezkedett el, főképen a magasabb dombokat megszállva.

Egyszer csak fölhangzott a főbíró szava.

Siri csend következett erre. Csak a szerencsétlen feleség elfojtott, halk zokogása hallatszott. A főbíró az elítelt szentenciáját (ítéletét) olvasta föl ilyen formán:

— Vargha Dániel szentgailli lakos, aki a császári hadseregben mint közkatona szolgált, onnan háborus időben megszökött, azután a lázadó magyar seregekhez csatlakozva mint a császár ellensége részt vett a lázadásban, végre a Rózsa Sándor-féle rablóbandába lépven, elfogattatott, mely bűneiért őt a törvény kötél-általi halálra ítélte, mely ítélet rajta most végre is hajtatik.

Régi szokás szerint megkérdezték tőle, volna-e valami kívánsága utoljára.

— Van, felelte, és a népfelé fordulva így szólt:

hogy ennek bizonyára nem talál fedezetet.

Most már ez az argumentuma is megdől, amikor egy egész sereg új adóbevételt biztosított magának és még többet tervez. A szeszadó felemelése folytán 21 millió korona bevételi többletet biztosított magának. Nemrégiben továbbá bevallotta a pénzügyminiszter, hogy az általános adóbevétel évről-évre 45 millió koronával növekszik, „tehát desparatióra nincs ok”, jegyezte meg. Azután itt van a dohányárak árának felemeléséből származó 30 millió koronányi plusz. Csak ez a három tétel is már közel 100 millió bevételi többletet jelent, amiben úgy hisszük, a borítaladó leszállítása folytán első 8—10 millió korona bő fedezetet találna.

De most sorra következnek még a szeszmonopólium, gyufamonopólium, sőt a — bormonopólium gondolata is felmerült már.

A pénzügyminiszter mindenképen rosszul számít, amikor a horribilis és igazságtalan borítaladót fentartja. Pénzügyi szempontból is. Mert bizonyos, hogyha ezt az adót leszállítaná, a bor megolesóbbodása folytán, lényegesen emelkednék annak fogyasztása, aminek nyomában a forgalom, kereskedelem fellendítése és az ország gazdasági gyarapodása járna. Ez pedig az államkassza javára is válnék, nagymértékben.

Mikor fog már bekövetkezni az a pillanat, mikor a pénzügyminiszter ebből a szempontból is meg fogja ítélni ezt a nagyon fontos kérdést? Meddig várjanak még a szőlősgazdák a borítaladó leszállítására? Addig, míg a tultermelés és rossz értékesítési viszonyok sulya alatt — teljesen össze-roppannak?

Hajózás a Balaton és Duna között.

Zalavármegye balatonmelléki hatalmas kiterjedésű részének gazdasági életére nagy kihatással lesz az a hatalmas munkaterv, melyet a földművelésügyi minisztérium nemrég készített el. Arról van szó, hogy a Sió csatornát Siófoktól a Dunáig, mintegy 113 kilométer vonalon kibővítsék megegyezően olyan szélesre és mélyre, mint amilyen most. A munkálatokat már ez év őszén megkezdendék és két-három év alatt befejeznék. A költségek öt-hat millió koronára rúgnak. Ebből látható, hogy a földművelésügyi minisztérium milyen hatalmas munkába fogott bele, mikor elhatározta a Sió kibővítését. A munkálatok mielőbbi végrehajtását két fontos ok sürgeti. A Sió ugyanis a Balaton vízszíneinek szabályozója és így a kibővítés egyik célja, az, hogy a nagy esőzések után megáradt Balaton vizét a Sióon keresztül a Dunába engedjék le. A másik és talán fontosabb cél az, hogy a Sióon gőz-inajózatokat létesítsenek, a csatornát teher-szállításra alkalmassá tegyék és így a Balaton körül fekvő vidék, elsősorban pedig a zalamegyei természeti kincsekben dúd oldal kereskedelmét föllendítsék.

A tervet a következő:

— A földművelésügyi minisztérium elhatározta, hogy a Siót kibővíti megegyezőkorára, mint amilyen most. Eddig 24 köbméter vizet vezetett le, a munkálatok befejezése után 50 köbméter vizet levezetésére lesz képes a csatorna, melynek mostani tenékszeltsége hat-tíz méter, a vízszínen pedig tizenkét-tizen négy méter. A Sióban állandóan két méter magas a víz, a kibővítési munkálatok után hat-nyolc méter lesz a víz mélysége.

Az eddigi terv szerint még ez év őszén hozzálatnak a munkához Siófoktól a Dunáig csaknem egyenes vonalban, mintegy száz-tizenhárom kilométer szakaszon három ponton kezdik meg a mélyítési és a szélítési munkálatokat. Ez a három pont valószínűleg Szegszárd, Simontornya és Ozora lesz.

A Sió kibővítésének egyik célja gőzhajók közlekedése. A Balatonmellék kereskedelmének előmozdítására nagy hatással lesz a csatorna kibővítése. Badacsonyban bányásszák az úgynevezett zalai bazaltkővet, mely elsőrendű anyag az uttestek burkolására. Balatonalmádiban a vespérmegyei vöröskövet fejtik, a pécsi szén szintén jó piacot fog kapni.

A Sió kibővítési munkálatai öt-hat millió koronát tesznek ki és két-három év alatt el is készülnek. A csatorna két partján a fon-

tosabb pontokon, így Simontornyán, Városhídvégén, Ozorán rakodókat fognak építeni s ott, ahol a Sió a Dunába torkollik, hatalmas rakodópart áll majd a kereskedők rendelkezésére.

— A balatonmenti földterületek vízmentesítése teljesen összefügg a Sió kibővítésével. Köztudomású dolog, hogy a balatonparti berkeket most irtják és csapolják le. A főbb részeket hatalmas szivattyukat állítottak föl, amelyeknek az a célja, hogy a berkek víz-állását a Balaton vízszínétől függetlenítsék. Gróf Jankovich Tivadar birtokán, Csehében már működik, az ősszel készen lesz a Mária-telepen is a szivattyu. Lelle és Szemes között építik a legnagyobb szivattyut. Herceg Festetics Tassiló szöbáhozta a kis Balaton lecsapolását is. Ennek a hatalmas munkának a tervzetét.

Eddig általánosságban az volt a vélemény, hogy a Sió a Balaton főösleges vízenek megfelelő szállítója. Az utóbbi időben tett merések arról győzték meg, hogy a Sióba eresztett víz a Balaton és a berkek vízszíneét egy centiméterrel sem szállítja le, tehát a Sió csatorna mostani nagyságában nem felel meg a követelményeknek. A csatorna oly szűk, hogy több víz levezetésére képtelen, ha pedig a víz levezetését erőszakolnák, a Sió kiöntene. A balatonparti berkek szivattyuzása még hozzájárul a csatorna mielőbbi elkészítéséhez. A szivattyukat a berkek vizét a Balatonba nyomják s így a tó felszíne nemhogy apadna, hanem folyton növekedik.

Illetékes helyről kapott nyilatkozatunk mindenben födi a valóságot. A földművelésügyi miniszternek ez a terve óriási és nagy fontosságú a Balatonpart kereskedelmének föllendítésére, valamint a megélhetési viszonyok előmozdítására. — A Balaton a Sióon keresztül közvetlen összeköttetést kap a Dunával s így a Dunántul termékeit első vizitun lehet szállítani az ország legnagyobb kereskedelmi központjaiba.

Más oldalról nyert értesülésünk szerint ez a terv soká fog valóra válni. Hieronymi Károly kereskedelmi miniszternek volt kedvenc terve a Sió kibővítése, de mióta Lukács a kereskedelmi miniszter, azóta a dolgról hallgatnak odafönn. Mégis, hogy a Sió kibővítését állandóan a fölszínen turtsák, Tolna és Baranyamegyében szövetség alakult, mely állandóan sürgeti a csatornázási munkálatok megkezdését.

„Köszönöm szépen mindazoknak a szives-ségét, akik engem a gyalázatos temetésemre elkísértek. Nem szégyenlem magamat, mert nem a gonoszságomért történt így. Igaz, átszőktem az osztrák seregből a magyar táborba, de ezt csak azért tettem, mert a hazámat akartam szolgálni. Voltam a Rózsa Sándor bandájában is, de nem úgy mint betyár, hanem mint menekülő, mert jól tudtam, milyen sors vár rám, ha egyszer elfognak. Én azért soha embert nem öltem, senki pénzét el nem vettem, senkinek útját nem állottam. Nem a rosszasságomért akasztanak fel. A hazáért halok meg.”

Ekkor a családjához fordult. Sorra ölelgette őket.

— Szegény feleségem! Szegény gyermekeim. Az árvák édesapja legyen a ti gondviselőtök.

— Istenem, Istenem! mi lesz velünk? — jajveszékelt a szerencsétlen asszony.

A gyermekek is közrefogták. Egyik a térdét ölelte át, a másik a ruhájába kapaszkodott, és édesanyjukkal sírva mondogatták:

— Édesapám! ne hagyjon itt! Mi lesz velünk? Mi lesz velünk?

De ő nem felelt. Kemény katona szíve nem bírta elviselni a fájdalmat, mint övéinek szenvedése okozott. Könnybetelt szemekkel fordult el családjától, és maga intett a böhérnak, hogy minél előbb végezzen vele. Nem kívánt, nem akart látni többé

senkít, — senkít e földiek közül, akik olyan igazságtalanul félnek.

Ott temették el az akasztófa alatt. Sirját nem jelzi emlékoszlop, még csak egy gyenge fakereszt sem. De történetét tisztos öregek, kik szem — és füllantui voltak ezen eseménynek, mostanában is nagy meghatottsággal beszélnek el unokáiknak.

J. K.

Hangulatok érettségi után a pusztán.

Egy kis felig fagyott madarat mentettem meg a télen a haláltól. Mikor a tavasz nyárba hajolt át, kitétem az ablakpárkányra — és sorsára bíztam kis rabomat. Néhányat szökdelt ide-oda, hunyorított szemével a szemközti zöldelő fán csipogó társaira. Aztán megsuhogtatta sokáig pihent szárnyaicskáit és szelte a napsugaras levegőt. Repült az ég végtelensé felé, míg nem a magas házak elfedték szeméim elől.

Kүн ilok a madárdalos mezőn. Körülöttem hajhadoznak a fűszalag, bólogatnak a tarka virágok. A fúruy szóba bele hangzik az utszei fak susogása, belevegyül a tanyai kutyák ugatása, a távoli kolompszó kongása. Belül trilláz a paszirta éneke. . . . Felsegessen összhangzó, andalítóan ritmikus akkordjai a természetnek. Csodás zene, melyet tanulni nem lehet, csak érteni. Magya-

rálni nem lehet, csak érezni. A pusztá zeneje . . .

Hetekkel érettségi utánra halasztottam, hogy számot adjak magamnak benyomásaimról. Kipihelve, érzéseimben lecsillapodva, mintegy átszűrődve. Mikor már az a közel mult emlékeként kezt kialakulni telkemben

Most mint egy álomkép . . . Hosszu zöld asztal előtt öt szék. Az érettségi biztos előtt öt remegő, pihegő szívű lány. Van köztük olyan is, kinek életkérdés, hogy az évek óta előre látott, rémként ijesztgetett percekben, miként tudja megállni a helyet. Van köztük tán olyan is, akit nem pusztán a hideg kötelességérzet vezetett el idáig, ki szívével is tanult. S talán a hajlamaival egyező dolgokkal a kellelénél többet is foglalkozott, a többi rovására. S így némi kis önvád miatt is hevesebben ver most szíve. Mert tapasztalnia kellett, hogy egyéni nevelés csak rousseau-i álom. Am az elnök tisztelgetet és komolyságot parancsoló arca annyi bizalmat és jószágot sugároz. Igazi klasszikus fő, szelleme lebilincsel, megigéz . . .

Illuzió és szentimentalizmus minden koré. Fejeztem be volt érettségi dolgozatom, jellemezve. „A karthauzi világát. Ó megértett, éreznem kellett. Jó ember.

„Mi is volt Mikes kedvenc étele?” Hal-lom fülembe csengenő hangját. Verőfényes humoru, eszményi stílisztaról lévén szó, Törökország levelei ből. — A káposzta. Ugy

H I R E K.

Gyurátz püspök kitüntetése. Gyurátz Ferencz dunántúli ágostai evangélikus egyházkerületi püspöknek és főrendiházi tagnak az egyházi és közügyek terén szerzett kiváló érdemei elismerésül, Ófelsége a II. osztályú vaskorona rendet díjmentesen adományozta.

Jegyzők nagygyűlése Keszthelyen. A Zalavármegyei közügyi és körjegyzők egyesülete Keszthelyen augusztus hó 7-én délelőtt 10 órakor a városháza tanácstermében tartja évi rendes közgyűlését.

A kövágóörsi ev. lelkes beiktatási ünnepélye. Czuppon Sándor kövágóörsi ev. lelkes, zalai esperes elhalálózásával megürült lelkesi állásra a múlt hó folyamán Novák Elek eddigi s. lelkeszt választotta meg a gyülekezet egyhangulag. A megválasztott lelkes ünnepélyes hivatalba iktatása a múlt vasárnap volt, amely nemcsak a község és vidék ev. lakosai és lelkeszei, hanem a község más felekezeti lakóssainak, a vidék intelligens közönségének nagyszámu részvételével folyt le. Ez alkalomra feldiszitett templomot zsúfolásig megtöltötte a közönség. Az ünnepély 10 órakor kezdődött. Nagy Lajos szentantalfai lelkes alkalmi imádsága és az evang. felolvasása után, Magyary Miklós kapolcsi lelkes, zalai ev. esperes pyönyörű beszéd közben átadta az új lelkesnek hivatala symbolumait, jelezvén azok értelmét, a hívek jóindulatába, szeretetébe ajánlván az új lelkeszt, az erények kölcsönös ápolására híván fel a gyülekezetet, iktatta magasztos de felelőségteljes hivatalába a fiatal lelkeszt. Utána Csemesz Elek a gyülekezet felügyelője üdvözölte az új lelkeszt, kérve őt hivatalának betöltésére, amelyben mindenkor segédkezet fog nyújtani a gyülekezet felügyelősége. Végül a beiktatott új lelkes lépett a szószekre és mondta el az isteni és erkölcsi erények kölcsönös ápolásának jelzésével nagyhatásu alkalmi beszédét, jelezvén továbbá, a polgári község békés, egymást szerető, megbecsülő munkálkodását a község, a vidék és a magyar haza javára, megköszönöni a jelenvoltaknak a megtiszteltetést és ajánlja magát jóindulatukba. Majd alkalmi imádságot mondott el, áldást esedezvén a királyra, a hazára, a gyülekezetre és a jelenvoltakra. A szép beszéd végeztével egy felekezettek, valamint a testületek és egyesek üdvözölték a rokonszenves új lelkeszt. Az ünnepély végeztével az új lelkes lakásán ebédre hívott vendégei közül mintegy 50-en vettek részt, amelyen szebbnél szebb felköszöntők hangzottak el, többek közül nemcsak mint új lelkeszt, hanem mint boldog vőlegényt is üdvözölték, jegyesével együtt, mert mint la-

szárnyakkal lebegve marad. Szeretem néni, kendet, — írja egy helyütt, — mint a töltött káposztát. Egyszer arról is győgyította meg magát. Ugyancsak ő írja ezt is: Ugy szeretem Rodostót, hogy soha el nem felejthetem Erdélyt.

A tapolczai országos vásár, amelyre hasított körmű állatot felhajtani tilos, szerdán, augusztus hó 2-án lesz.

Forgalom a balatoni vasut fűrdővonala. Hogy mennyire szükséges és indokolt volt a három hét óta megindult fűrdővonat beállítása, azt legjobban bizonyítja az, hogy a vonat zsúfolva van úgy az indulásnál mint a visszaérkezésnél utasokkal. Nagyon kívánatos volna azonban, ha hétközben is volna, legalább egy napon, fűrdővonat, mert a vasár- és ünnepnap kirándulástól sok embert épen a vonatok túlszűfoltása tart vissza. A kísérletképen beállított vasár- és ünnepnap fűrdővonat nagy forgalma remélni engedi, hogy a jövőben nemcsak ez a vonat fog közlekedni, hanem egy hétköznapi vonatot is beállítanak, ami bizonyára szinten hasonló forgalmi eredményt fog felmutatni.

Eljegyzés. Pfeifer Karolmt Tapolczáról eljegyezte Breier József vasuti raktárnok Budapestről. (Minden külön értesítés helyett.)

Művészestély Keszthelyen. Keszthely város előljárársága elhatározta, hogy az anyagiakban szűkölködő írók és művészek részére a társadalom segítségével alapját veti egy Keszthelyen építendő művész-szanatóriumnak, amelyben a fűrdődény alatt szegényebb sorsu író és művész díjmentesen, vagy legalább is igen olcsón lakást és ellátást nyerhet. A szanatórium céljaira a jelenleg Keszthelyen nyaraló művészek szereplésével ma este hangverseny lesz a Hullám vendéglő nagytermében.

Egy fővárosi újságszerkesztő látogatása a tapolcai barlangban. Daczára, hogy a barlang feltárasának munkálatait még nem fejezték be, máris igen sokan érdeklődnek iránta. A múlt heten Kévész Gyula a Budapesti Hírlap s. szerkesztője jött le, hogy a barlangot megtekintse. — Jólehet, a jelenleg folyó munkálatok közben nem valami kényelmes a barlang látogatása, mégis készséggel vállalkozott a leszállásra. Keszler Aladár építészvezető és dr. Szűcs Arnold ügyvéd társaságában és ezek magyarázatai közben bejárta a barlang helyiségeit és a reá tett hatást a Budapesti Hírlap ma megjelenő számában fogja egy külön cikk keretében leírni. A barlangból most a lejárati hosszában fektetett iparvágányon szállítják föl a főlősleges kötőrmelékét, bővítik ki az egyes barlangnyílások átjáróit, és egyengetik el a

mindjárt. Ugye kis barátnóm, már feleddt azokat a sötét szavakat, melyek először törtek utat akkor kétségbeesésed, rémületeden át? Csak nyarad lett kissé megrontva. S tan lapozgatva Horatz gyönyörű sorait, élvezetet is fedezel föl bennök. Emlékszel e elnökünk szavaira? Emberi tökéletlenségünkkel megközelíthető igazsággal vizsgáljuk önmagunkat. S míg ez részben sokat fölöz, jegyezd meg, hogy elnézést ne várj az emberektől. De ne is kérjünk, csak adjunk. . . .

Mint egy izzó léggömb a felhők honában, lebeg mind lejjebb a nap az ég peremén. A még hátsó részét felhő foszlány vonja be, azon át hevíti tűzpirosra az ég alját. . . . Csodás színkeverékekből isteni színharmónia. Két nagy szürke, tarajos felhőhegy közt zöldesbe játszó égcsíkek mező, két összeesapó tábor színhelyeként. Már-már egészen összeérnek, verpirosan lobogva . . . imhol futó hadként egy sötét felhő darab szalad sárkányalakban délnek, bíbor csik jelezve utját. . . .

Lassanként egészen át veszi az alkony birodalmát. Tücsök ciripelés, bekák karának üdv-dala mellett. . . .

Meglepően felséges nekem, a hogyes vidék leányának, a puszta naplemente. Különösen érettségi után.

Mányoky Vilma.

barlang ta'aját. A barlang lejárati fala beton köpennyel van bélelve, amely sziklakemény falat képez. A megnyitás a munkálatok szerint augusztus hó közepe táján vagy szeptember elején lesz.

A balatonalmádi gyermek szanatórium ünnepélyes felavatása, amelyen gróf Zichy vallás és közoktatásügyi miniszter is jelen lesz, ma délután nagy ünnepélyesség keretében fog végbemenni. Tapolczáról kedvező időben reggel 8 ó. 17 pkor induló személyvonattal még időben oda érkezhetünk és a fűrdő vonattal, amely délután 6 ó. 48 perckor indul Almádból, jöhetünk vissza.

Tűz Halastó pusztán. Folyó hó 22 én a szomszédos Halastó pusztán, eddig ismeretlen okból kigyuladt Bozzay János bérlőnél egy 25 méter hosszú akol. A tűzhöz kivonult a tapolcai tűzoltóság is, s így egyesült erővel sikerült a tüzet lokalizálni. A kár biztosítás révén részben megtérül.

A Hableány vendéglő tulajdonosának figyelmébe. A kirándulók egyik legkedvesebb helye Badacsony, amelyet nemcsak vasár és ünnepnap, hanem hétköznapokon is igen sokan látogatnak, aminek legnagyobb hasznát természetesen a Hableány vendéglős látja, mert a kirándulók mindegyike betér oda egy kis hűsítőre. — Ezzel szemben pedig elvárhatja a közönség, hogy mikor este a gyorsvonathoz, vagy pedig a már teljesen sötétben induló fűrdővonathoz lemegy a parkon keresztül az államásra, a park uttestét néhány lámpával kivilágíttatná, mert valóban veszélyes a nagy sötétben azon keresztülmenni, vagy a fának, vagy pedig az ott levő átjárónak megy neki az utas, mint az a múlt vasárnap este sok emberrel meg is történt, akik természetesen sok zalai szitkot szőrtak a vendéglősre. A kevés anyagi áldozatba kerülő figyelmet méltán elvárhatja a közönség a vendéglőstől.

A Tapolczai szabászati tanfolyam, melyet Drechsler Dezső a pozsonyi szabászati iskola tulajdonosa rendezett, ma vasárnap az iparrestület helyiségében rajzkiállítás rendez. Az érdekes szabászati rajzkiállítás egész napon át megtekinthető. Együttal megemlítjük, hogy tanítványainak egyik csoportja emlékleveiben mondott köszönetet a sikeres tanításért.

Büntetik az utca elhanyagolót, de nem Tapolczán, hanem Nagykanizsán, a hol 40 háztulajdonost büntettek pénzbírsággal, mert a kolera elleni óvintézkedéseket nem tartották be. Bizony Tapolczán is elkellene egy kis razzia, itt is volna kit büntetni, de ki ellenőrizi a tisztaságot? Hiszen az utca büzös csatornanyílásai sem fertőtlenítik, hogy várhatnánk akkor egyéb óvintézkedéseket. Vagy a fűtőca sóprése alkalmával leendő öntözésre már számtalanszor felhívtuk az előljárárság figyelmét. Kérdjük vajjon volt-e foganatja? Nem, hanem továbbra is bacillus-sal teli porfelhőbe burkolódzik az egész Szt. háromságtér szombaton délutánonkint és ezt a lakosság birkatürellemmel nézi?

Kánikula. Igazi kánikula, „kutya meleg“ győtri az embert, állatot, növényt egyaránt. A múlt heten szerdán volt a legmelegebb nap, árnyékban 34 C. fokot matatott a hőmérő. Az ember alig tud az óriási hőség elől menekülni. Szobában, szabadban egyaránt kínzó, a hőség. A levegő az árnyékban is fojtó száraz, a növényzet lankadt, száradni kezd, és ha rövid idő alatt esőt nem kapunk úgy kapásnövényeinket a teljes pusztulás fenyegeti. Ily állandó nagy hőségre még azok a bizonyos öreg emberek sem emlékszenek. Még a balatoni fűrdés sem képes az embert lehűteni, mert a víz 23—24 fokos. Valóságos áldás volna egy csendes egy-két napig tartó eső.

Milyen a gabona? Jólehet vidékünkön csak kisebb mértékben foglalkoznak gabona termeléssel, ami mervadó nem lehet, mégis az idej gabona itt is kiváló. Mennyiségre nem a legjobb, de minőségre nézve valóban meglepő szép.

A szőlők igen szépen fejlődnek, közepes termés ígérkezik, a peronoszpóra megszünt, csak szárazságtól félnek a gazdák, mert jólehet a szőlő sokáig kibírja a szárazságot, mégis a rendkívüli hőség felő aggodalommal tölti el a gazdákat; esőt szomjaz minden növény.

A tapolczai gazdák panasza. Még rendes időjárásban is sokat szenvednek a tapolczai gazdák legelőre járó állatai, hát még ilyen óriási melegben és szárazságban. Mert tudva levő, hogy a községi legelők soványak, árnyékos hely nincs, a víz meg nem elégséges a marha állománynak. Ily körülmények között nincs mit csodálni ha a marhák sokat szenvednek és elpusztulnának. A bajon a gazdák együttes munkássága segíthetne. Árnyas legelőt, több és nagyobb itatót kellene létesíteni. Hisz ha a község az államhoz legelőjavításért folyamodik, kaphat segílyt arra, lát ingyen. Csakhogy nem ösztetett kézzel kell várni a szerencsét, hisz azt mondja a közmondás, hogy „a sült galamb nem repül az ember szájába” vagy „segíts magadon, az Isten is megsegít.”

A montenegrói szerződés ellen a Magyar Gazdasági örvetség terjedelmes kérvényt intézett a magyar képviselőházhoz, amelyben nyomos érvekkel támogatja a szerződésnek a magyar gazdasági viszonyokra leendő káros voltát.

A fürdés áldozatai. A múlt vasárnap Steiner Béla és Sótónyi László 16—18 éves kereskedősegédek Selyén, fürdés közben a Drávába fulltak.

Tüz Balatoncsicsóban. Folyó hó 28-án Fújkl János balatoncsicsói gazda négy éves kis fia gyufával történt játéktól meggyulladt a ház és a nagy melegben és szárazságban csakhamar lángban állott. Szerencsére hogy a szülők és a falu lakossága, akik otthon csépeltek, hamar az oltáshoz láttak és a tüzet lokalizálták. Ujabb bizonyíték, hogy a gyufára vigyázzunk, nehogy gyermek kezébe kerüljön.

Országos baromfivásár Sopronban. A Nyugatmagyarországi Földmivelők Gazdasági Egyesülete ez évben ismét országos jellegű baromfivásárt rendez folyó évi október hó 28, 29 és 30-án. Az egyesületnek a múltban megtartott tenyészbaromfivásárokkal sikerült a közönség érdeklődését a fajbaromfitenyésztés iránt felkelteni és a dunántúli tenyésztők kívánságának tesz eleget, a midőn Sopronban a régi városi lovardában ez évben is országos jellegű baromfivásárt rendez. A földmivelésügyi kormány előre láthatólag ismét nagyobb mennyiségű fajbaromfit fog Sopronban vásárolni.

Életmentés a Balatonon. Folyó hó 21-én Lelleről Révfülöpre rándult egy jachton négy uri ember egy hölgy és egy 8 éves kis fiú. Révfülöpon megebedelve visszaindultak, alig haladtak azonban néhány száz méternyire a Balatonba, midőn a vitorlás hirtelen oldalt fordult és benne ülők pedig a Balatonba estek és nagy küzdelem árán mindnyájan az oldalt fekvő vitorlásba kapaszkodtak. Ezt észrevette a révfülöpi parton Kálmán Sándor halásztelepi kezelő és néhány emberével egy halászhajón, nemkülönb az állami kikötő építésével foglalkozó vízmester és egy csónakkal a veszedelemben forgó kirándulók mentésére siettek, azokat kétségbeesett helyzetükből kimentve csónakjaikba szedték és partra vitték őket, ugyszintén a vitorlást is kivontatták. A derék életmentőket a parton összegyűlt nagy számu közönség lelkesen megéljenzte, a megmentetteknek pedig a kényeszer fürdőn kívül más bajuk nem történt.

Az Élet 31-ik száma a következő tartalommal jelent meg: Vasárnapi levél: Magyar bravur. — A csodálatos Nipponok. Fráter Aladár. — Lemondás. Zilahy László. — Hauser Gáspár nótája. (Költemény.) Paul Verlaine. — Selene. Regény.) Orbán Dezső. — A svájci Rhone völgyében. Hungarus. — Leányaim, szép szomorúságok. (Költemény.) Horváth Ákos. — Signor Mario. Bala Ignác. — Csütörtök úr. (Regény.) Chesteron Hévey. — Elítéltek klubja. Janeiro. — Könyvek. — Mozgóképek. — Szerkesztői üzenetek. Az Élet szerkesztősége és kiadóhivatala: Bpest. VII. Damjanich u. 50 szám alatt van.

Kit vagy mit szeret az ember legjobban? Egy éves korában a dadáját. Öt éves korában az édesanyját. Tíz éves korában — az iskolai vakációt. Tizenhat éves korában — a szabadságot. Husz éves korában — az ideálját. Harminc éves korában — a feleségét. Negy-

ven éves korában — a gyermekeit. Hatvan éves korában — a kényelmet és minden időben — önmagát.

— Cseppek és porok helyett idült **székrekedés** és renyhe emésztés esetében minden reggel igyunk éhgyomorral, meleg vízzel keverve, egy borospohárnyi természetes **Ferencz József** keserűvizet; esetleg nagyon makacs esetekben az étkezések előtt még egy-egy evőkanállyal.

A bélműködés csakhamar rendre fog jönni, a gyomor-nyomás megszűnik és a beteg életkedve és egészsége visszatér. Dr. Nussbaum, müncheni tanár, kir. főtörzsvos a következő véleményt mondta róla: „A Ferencz József keserűviz gyorsan, fájdalom nélkül és gyakran meglepően kis adagokban is hat.” A valódi Ferencz József keserűviz azért kiválóan olcsó háziszser!

A ki nem bírja az igazi Ferencz József keserű keserűvizet gyógyszerészeknél vagy fűszeresnél beszerezni, az rendelje meg közvetlenül a Ferencz József források szétküldési Igazgatóságánál Budapesten.

Itélet. Három tapolczai fuvarost, kik két hónap előtt először egymás között rendeztek parázs verekedést a főtúcán, majd pedig midőn a rendőrök őket csittították ezeknek támadtak, a bíróság a napokban hatóság elleni erőszak címén fejenként 3—3 heti börtönrre és az összes felmerült perköltségek megtérítésére ítélte. Azt hisszük, hogy az itélet lehűtötte a heves vérű verekedőket.

Utazás sötétben A kirándulások annál kedvesebbek, minél több ártatlan emlék fűződik azokhoz. A múlt vasárnapi estéli fürdővonathoz a nagyszámu utas miatt hirtelenben négy kocsi kellett kapcsolni, amelyek lámpáit azonban nem lehetett felgyújtani s így az utasok sötétben élvezték a kirándulás kellemességeit. Ott, ahová nem jutott a kalauzok lámpájából egy kis világosság, néhány csókra szomjas fiatal ember, hangoztatta is a közmondásos szabadságot és talán élt is vele. A vasutat nem érheti mulasztás, mert ily nagy számu kirándulót alig remél.

Rohitsch-fürdőről. Még nem volt rá eset, hogy fürdő idején minden átmenet nélkül tetőpontját érte volna el, mint ez évben. Naponta százával érkeznek a rohitschi helyi-érdekű vasutal a vendégek. Eddig soha nem tapasztalt méreteket öltött a gyógyulást kereső új és régi vendégek odaözönlése. A fürdővendégek száma július hóban már meghaladta a 2000-et. A vendégek nagy tömege a gyönyörű esteket, a kitűnő zenekar hangjai mellett élénk társalgás közt, a remek sétányon tölti. Július hó 30-án, ma veszi kezdetét a XIII. Lawn-Tennis verseny, mely augusztus hó 20-ig tart, Adrien és Leitgeb vezetésével.

A pénzügyőrök és a kivándorlás. A pénzügyminiszter körrendeletet intézett a pénzügyigazgatóságokhoz, melyben kötelességévé teszi a pénzügyőröknek, hogy ők is ellenőrizzék a tiltott kivándorlást.

Fenyegetés. Megperdül a dob egy zalai falu közepén, kiáll a kisbírő és szigorú hangon hirdeti a következőket:

— Adatik tudtára mindenkinek, hogy aki adós, az fizessen, mert az adót fizetni muszáj. A tartozását mindenki fizesse meg, mert aki nem fizeti meg, az . . .

Itt megakadt, gondolkodott, nem jutott eszébe, hogy mi is történik a nemfizetővel. De mert mondani kellett valamit, így szólt:

— Aki nem fizet meg, az — hátalékban marad, tram, tram!

Ezzel tovább lépegetett.

Műdohány. Havassy Oszkár vegyészmernök kérvényben értesítette a pénzügyminiszteriumot, hogy föltalált egy vegyületet, mely-

ben bármely falevelet dohánnyá lehet változtatni, ha abban megáztatják. Hogy finomabb vagy durvább dohánnyt állítson elő, attól függ, hogy milyen levelet áztatott bele. A föltaláló a szer titkát kerek tíz millió koronáért akarja kivezményes áron az államnak eladni. A pénzügyminiszteriumban most kísérleteznek a boszorkányos szerrel. Hej, mi mindent szinánk drága pénzen, ha a szer bevállanék és a szerencsés pénzügyminiszter megvenné a találmányt.

A gőzgépkézelők és kazánfűtők legközebbi képesítő vizsgái Sopronban augusztus hó 6. napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők Deák tér 8. sz.

Szilágyi és Diskánt miskolci gépgyáros cég kitűnő könyökszerkezetű és víznyomású borsajtóra, valamint legujabb „vilám” centrifugális bogyzó és zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által feltalált és készített Rákóczy, Kincsem és Hegyalja borsajtók, nemkülönb a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczy-kettős kosaru sajtók, melynél, a régi világ fából készített prése zsenialisan egyesítve van a modern technika vívmányával. A sajtók felső része acél, alsó része faszervezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must szinét, ízét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen kilehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági, az 1906. évi nagyváradi és az 1907. évi pécsi országos kiállításokra a cég borsajtói első díjjal, arany éremmel díszoklevéllel lettek kitüntetve. A cég ingyenes árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

Legnagyobb és legelterjedtebb napilap hazánkban a Pesti Hirlap. Legnagyobb, mert hétközben is 8—16, vasárnaponként pedig 16—24 oldalal ad többet, mint más napilapok, ugyanazon árért. Legelterjedtebb, mert napi példányszáma még a krajcáros boulevard lapok számát is felülmúlja, ami a hirdető szempontjából igen fontos, lévén a Pesti Hirlapnak a legnagyobb nyilvánossága. Ezért van a Pesti Hirlapnak legtöbb szövege mellett legtöbb hirdetése is. A Pesti Hirlap tehát legjobban elégíti ki úgy az olvasó, mint a hirdető közönség igényeit. Miután pedig holt idény már évek óta nincs és az idén még a parlament sem szűnetel, e szerint intelligens ember egyáltalán nem mellőzheti nyáron sem az újságolvasást: épen azért hívjuk fel t. olvasóközönségünk figyelmét a Pesti Hirlapra, melynek főrőssége, hogy pártokon kívül és felül állván, szigoru ellenőrzést és igazságos kritikát gyakorolhat mindennel és mindenkiel szemben; ennek köszönheti a magyar sajtóban páratlan népszerűségét. A Pesti Hirlap körül csoportosul ma a cikkírók és tárcairók elsőrendű gárdája. Főmunkatársai: Eötvös Károly, Gárdonyi Géza, Molnár Ferencz, Heltai Jenő, Szomaházi István, Szini Gyula, Abonyi Árpád, Porzsolt Kálmán, Mezei Ernő, Murai Károly, Várady Antal, gr. Vay Sándor, Szász Zoltán, Szabóné-Nogáll Janka, Lux Terka, Csörgő Hugó, Pásztor József, Gellért Oszkár, Lampérth Géza, Alba Nevis, Bokor Malvin, Tömörkény István, stb. stb. A Pesti Hirlap minden állandó előfizetője karácsonyi ajándéku kapja a Pesti Hirlap nagy képes napját és kedvezményes áron rendelheti meg a Divat-Szalont. A Pesti Hirlap ára egy óra 2 korona 40 fillér, negyedévre 7 korona, a Divat-Szalonnal együtt 9 korona. A Pesti Hirlap kiadóhivatala: Budapest, V., Váci-körut 78. sz.

Szerkesztői üzenetek.

Tagosítás. A multszámunkban közölt, „Tagosítás” című cikket nem H. G. írta.

D. Á. Révfülöp. Nem lévén közérdekű dolog nem hozhatjuk.

Hajómenetrend a Balatonon. Folyó évi július hó 1-től augusztus hó 31-ig. Balatonboglár—Révfülöp—Badacsony—Fonyód és vissza a következő lesz. Balatonboglárról—Révfülöpre indul naponként reggel 7 óra 30 pkor, délelőtt 12 ó. 15 pkor, délután 6 óra 10 pkor és este 7 ó. 20 pkor. Révfülöpről—Badacsonyba indul reggel 7 ó. 55 perckor délután 1 órakor, délután 6 óra 40 pkor és este 7 ó. 50 pkor. Badacsonyból—Fonyódra indul reggel 8 ó. 55 pkor, délután 2 órakor és este 8 óra pkor. Fonyódról vissza Badacsonyba indul délelőtt 9 ó. 25 pkor, délután 4 órakor és este 9 ó. 25 pkor. Badacsonyból—Révfülöpre indul reggel 5 ó. 15 pkor délelőtt 9 ó. 50 pkor, délután 4 ó. 30 pkor. és este 9 ó. 55 pkor. Révfülöpről—Balatonboglárra indul reggel 6 ó. 15 pkor délelőtt 10 ó. 40 pkor, délután 5 ó. 35 pkor és este 6 ó. 45 pkor. A részvénytársaság a déli vasúti csatlakozásokat hozza, miért nem közli a balatoni vasúthoz illő csatlakozásokat is? Erre visszatérünk.

NYILTTÉR. *)

Borhegyi-BORVÍZ

A LEGOLCSÓBB LITHION TARTALMU SZIKLÁBÓL FAKADÓ TERMÉSZETES ÁSVÁNYVÍZ.

Kapható: **Tölgyesi János** fűszer-, liszt- és csemegekereskedésében **Tapolczán,**

3887/Polg. 1911. sz.

Hirdetmény.

A kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a nemestördemiei vasúti állomás kibővítése céljából szükséges földterület kisajátítása folytán a kisajátítási tervben és összeírásban felsorolt ingatlan részletekre nézve a kártalanítási eljárást megindította, a helyszíni tárgyalás megtartására határnapul: **1911. évi augusztus hó 25. napjának délelőtt 9 óráját** Nemestördemie községbe a községbíró házához kitzte s az eljárás foganatosítására Dr. Fritz József kir. ítélőtáblai bírót küldte ki.

Az ismeretlen és távollévő érdekelteket azzal idézi meg, hogy elmaradásuk a kártalanítás tárgyában leendő határozathozatalt nem fogja akadályozni, s hogy az egyéni külön értesítés meg nem történte vagy a tárgyalásról való elmaradása miatt igazolásnak helye nincs.

Zalaegerszeg, 1011. július 16.

Dr. Fritz József
elnök.
Kapossy
t. jegyző.

Eladó
5 darab malac
Özv. Csöndes Józsefnénál.

477. sz. 1911.

Árverési hirdetmény.

Atulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolczai királyi járás-bíróság 1911. V. 313 314. számú végzése által **tapolczai takarékpénztár és Spitzer Ignác** végrehajtó javára bácsi szőlőhegyen 900 K. és 200 K. tőke és járuléka erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság foglalt és 3341 koronára becsült üres hordók, prések és kádakból álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Bácsi szőlőhegyen leendő eszközölésére

1911 évi augusztus hó 2. napjának délután 3 órája

határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, 1881. évi LX. t.-cz. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Tapolcza, 1911. július hó 15.

Kerkápoly, bír. v. hajtó.

FIX FIZETÉS

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—600 kor.

Fecht Bankház Részvénytársaság
Budapest, Ferenciek-tere 6.

HIRSCH JOZSEF
HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE
Tapoleza (Főtér.)

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámból.
Friss sertéshus. I. rendű sertés-zsír-háj és zsírszalonna.
Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak.
NAPONTA SAJAT KÉSZÍTÉSŰ FRISS VIRSLI, KALBASZ, PARIZSI ÉS SZAFALADÉ
Legolesőbb napi árak.

Értesítés.

Ertesítem a nagyérdemű közönséget, hogy megboldogult férjem **SCHWARZ GEZA** halála dacára is **kádárüzletünket**

fenntartom és ugyanoly arányban folytatom.

Nagymennyiségben tartok raktáron különböző nagyságu hordót, kádat és szüretelő edényt; javításokat és új hordók készítését jutányosan vállalom el.

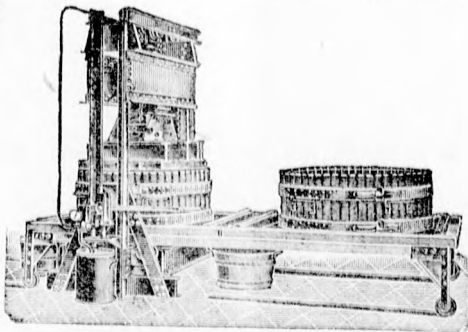
Kérem a t. közönség szives pártfogását.

Tisztelettel

özv. **Schwarz Gézané.**

HIDRAULIKUS PRÉSEK

bor- és gyümölcs préseléshez

nagymennyiségű 1, 2 vagy 3 kihuzható kosárral

bor- és gyümölcs préseket „**HERKULES**”

dupla nyomóval kézi hajtásra különböző nagyságuban kitűnő szerkezettel mint különlegességet gyárt

MAYFARTH PH. ÉS TSA.
Bécs, II. Taborstrasse 71 mász.

gépgyár és vasöntőda különlegesség. bor és gyümölcsprések 680 első díjjal kintetve 350 sz. részletes képesárjegyzék ingyen és bérmentve.

Egy csinosan butorozott utcai
szoba

külön bejárat a Viola-utca
3. sz. alatt (a Polgári iskolával
szembe.)

azonnal kiadó.

PAUK VILMOS

vaskereskedés

TAPOLCZA

Ajanlja állandóan nagyválasztékú raktárát, **Nechwile Fenencz** szabadalmazott „AUSZTRIA” permétező egyedüli készítőjének főraktára, továbbá önműködő Rákóczy, légnymásu, Mayfarth és Eclier vermöre permétezők, melyeket gyári áron boesátok rendelkezésre.

Szénkénegezők (Egyszerűség). Borszivattyúk bor tömlők (Heinrich rendszer). Ekék, Kayser varrógépek golyos csapágyal

továbbá a legnagyoobb választék **szőlőprésekből,**

Lütichi és Pieper vadászfegyverekből, mindennemű gazdasági és szőlészeti gépekből

Nehéz első rendű **AUSZTRIA** permétezőkhöz mindennemű alkatrészek kaphatók
Állandó nagy raktár használtvasuti sinekből és vasgerendákból.

Nyensolaj Szivógáz Diesel Benzín **mótorok**
ÉS LOKOMOBILOK

gyors szállítás kedvező fizetési feltételek messzemenő jótállás.

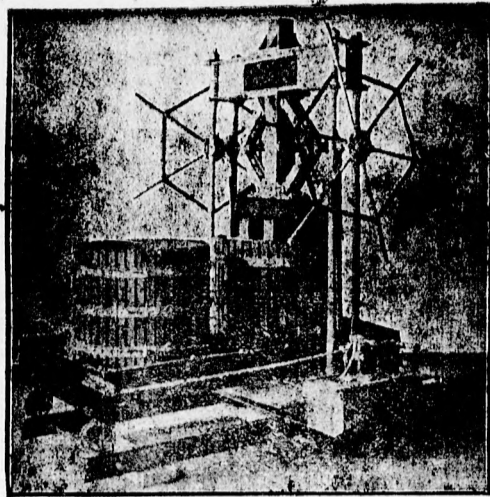
Drezdai mótorgyár részv.-társ.
Németország legrégibb, legnagyobb mótorgyára **VEZÉRKÉPVISELŐ:**

Gellért Ignác és Társa
Budapest, V., Koháry-u. 4.
Alkotmány-utca sarok.

1902-ik borászati kiáll., Eger I. díj, diszokl. és aranyérem.

Árjegyzék ingyen.

BORSAJTÓK

Legújabb rendszerű könyök-szerkezetű „Kossuth”, „Kincsem”, „Hegyalja” és „Acélorsós” a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói.

Legújabb rendszerű viznyomásu **hydraulikus kettős kosaru sajtók**, nagyüzemű préseléshez. —

Sajtóink főelőnye: A must sehol sem érintik zik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erőkifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető.

Szőlőzúzók és bogyzók.

„**VILLÁM**” legújabb centrifugális bogyzó és zúzógépek.

1907. évi pécsi kiállításon aranyérem és diszoklevél.

Szilágyi és Diskant
gépgyára Miskolcon.

1902-ik orsz. gazdasági kiáll., Pozsony I-ső díj aranyérem.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és múlakatos Tapolcza, Arany János-utca, a zárda-kert átellenében.

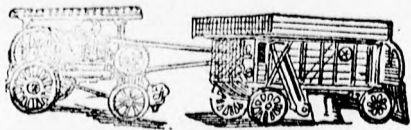
Készít minden e téren előforduló **épületvasalást, modern takaréktűzhelyeket, lépeső-, sir-, erkélyrácsokat- és vaskapukat.**

Elfogad **szivattyus kutak fellállítását és javítását, borfejtő, szénkénegező és permétező gépek javítását a lehető legjutányosabb árak mellett.**

Állandóan nagy raktáron tartok **takaréktűzhelyeket és permétező géprészeket. Elfogad mindenféle mérlegjavítást.**

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GÉPGYÁR MOTOROSZTÁLYA

A Monarchia legelőkelőbb gyára. Egyedárusító: **EBBELES EMIL**, Budapest, V., Váci-ut 14.

Teljes

cséplőgarnitúrák és malomberendezések.

Elismert tény, hogy cséplőgarnitúráink a leggazdagabban és legmegbízhatóbban működnek

Teljes transzmissiótelepek, gőzgépek, gőzkazánok és egyéb gépészeti berendezések.

Benzin Nyersolaj Szivógáz Diesel **Motor**

Szivógázmotorjaink, valamint Diesel-rendszerű nyersolajmotorjaink üzemeltetése óránként és lóerőnként **cca 1-1 1/2 fillér.**

Eddig 500.000 lóerő üzemben.

Gyorsanfűtő „**IDEAL**” **KERETFÜRÉSZEK**
Fűrésztelpek, asztalosműhelyek teljes berendezése

Alacsony és magas nyomásu **SZIVATTYUK**

gőz-, transzmissió-, villany, vagy motorüzemre bármely vízellátási és ipari célra.

Költségvetés-, árajánlat- és mérnökátogatással díjmentesen szolgálunk.